

A Kecskeméti Járásbíróság a (ügyintéző:
által képviselt **Budapest Hitel és Fejlesztési Bank Zrt.** (1138
Budapest, Váci út 193. szám) felperesnek, dr. Csitos Eszter (6000 Kecskemét, Kisfaludy u. 8.
szám alatti székhelyű) pártfogó ügyvéd által képviselt
alperes ellen, - **4.502.608,-Ft és járulékainak megfizetése**
íránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A pártfogó ügyvéddel eljáró alperes 100 %-ban pernyertes lett.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt van helye fellebbezésnek, amelyet írásban, elektronikus úton a Kecskeméti Járásbíróságnál kell benyújtani a Kecskeméti Törvényszékhez címezve. Ha a fél a fellebbezését nem elektronikus úton terjeszti elő, a fellebbezése hatálytalan és úgy kell tekinteni, hogy fellebbezést nem nyújtott be, továbbá a bíróság a fellebbezőt pénzbírsággal sújtja.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmükben a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását kérhetik. A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, ha csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, ha csak az ítélet indokolása ellen irányul. Ezekben az esetekben a fellebbező fél a fellebbezésében tárgyalás tartását kérheti.

I n d o k o l á s

- [1] A járásbíróság a P.22.512/2016. számú ügyirat tartalma, a felperes véglegesen fenntartott keresete, az alperes ellenkérelme, a becsatolt iratok tartalma, a felek nyilatkozatainak tartalma alapján az alábbi tényállást állapította meg:

- [2] Az alperes autóvásárlás céljából látogatott el a soltvadkert Kft.-hez, ahol az autókereskedő a rendelkezésre álló vételárrész kiegészítéséhez hitel lehetőségeket ajánlott, CHF és forint alapút. A svájci frank választása esetére elmondta, hogy az kedvezőbb, annak törlesztőrészlete emelkedhet, csökkenhet, a svájci frank árfolyamának változása miatt. Az alperes kiválasztotta a megvásárolni szándékozott autót és hitelkonstrukciót.
- [3] A felperesi jogelőd, a Budapest Autófinanszírozási Zrt. és az alperes 2008. június 10. napján számú deviza alapú kölcsönszerződést írtak alá.
- [4] A felperesi jogelőd a Skoda típusú, gyártmányú autó vásárlásához 3.125.600,-Ft hitelt nyújtott az alperes részére. Egyidejűleg az alperes vételi jogot engedett a hitelezőnek, melynek feltételeit az Üzletszabályzat tartalmazta. A felperesi jogelőd és az Kft. (hivatalos Skoda márkaképviselő), szállító között 2001. április 2-án együttműködési megállapodás jött létre. A megállapodás aláírásával a felperesi jogelőd meghatalmazta az Kft. szállítót, hogy az általa forgalmazott gépjárműre a Budapest Autó (felperesi jogelőd) által elkészített és jóváhagyott hitelszerződést és ahhoz kapcsolódó vételi jogot alapító szerződést a Budapest Autó nevében és helyette eljárva megkösse. A perbeli szerződést az Kft. nevében ; a társaság alkalmazottja, mint ügyleti képviselő írta alá. A felperesi jogelőd a perbeli szerződés megkötéséhez 2008. június 9. napján egyedi meghatalmazást is aláírt. (15/F/1.)
- [5] A szerződő felek a deviza alapú kölcsönszerződésben a gépjármű bruttó vételárát 3.825.600,-Ft-ban határozták meg. Az alperes, mint adós által fizetett saját rész 700.000,-Ft volt. A szerződés változó kamatozású és svájci frank alapú volt. Az éves induló ügyleti kamatlábat 7,92%-ban, a maximális futamidő időtartamát 132 hónapban rögzítették. Az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a hitel visszafizetését 120 hónap alatt teljesíti. A havonta esedékes törlesztőrészlet összegét 37.795,-Ft-ban határozták meg. A felek szerződéskötési díjat, valamint casco mentesség díjat nem kötöttek ki. Módosítási, rendkívüli zárlati díj, egyéb díj és költségek, árfolyamkülönbözet vonatkozásában a szerződés részét képező Üzletszabályzat 17.3. pontjára utaltak. A THM induló mértékét 8,96%-ban rögzítették azzal, hogy a THM megváltoztatásának feltételeit az Üzletszabályzat tartalmazza.
- [6] A szerződésben rögzítette a felperes jogelődje, hogy a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészlet forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli.
- [7] Az alperes 2014. októberétől nem tett eleget a törlesztőrészlet fizetési kötelezettségének, azonban a felperes nem alkalmazta vele szemben a szerződésszegés jogkövetkezményét. 2015. március 16-án kelt levéllel a felperes tájékoztatta az alperest, hogy az elszámolási törvényben előírt kötelezettségének eleget téve újraszámították a szerződés alapján fennálló fogyasztói kölcsöntartozást, melynek eredményeképpen az elszámolás fordulónapjáig, (azaz 2015. február 1. napjáig) 771.478,-Ft tisztességtelen összeget számítottak fel. Az elszámolt összeg részletezése alapján a módosult tőketartozás összegét az elszámolás fordulónapját követően nyilvántartás devizanemében 4.358.731,-Ft-ban határozta meg. Emellett az elszámolás előtt a nyilvántartás devizanemében a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő lejárt tartozás összegét 222.967,-Ft-ban, és a nem esedékes tőketartozás összegét pedig 4.907.242,-Ft-ban rögzítette. Meghatározta, hogy a szerződés módosulását követően a várható havi

törlesztőrészlet 49.661,-Ft, szemben a 2015. február 1. előtti 55.370,-Ft-tal. Az alperes nem élt panasszal az elszámolással szemben, így az felülvizsgált elszámolásnak minősül.

- [8] Az alperes az autót átvette és 2014. szeptemberéig folyamatosan fizette a hitel törlesztőrészleteit.
- [9] A felperes jogelődje a 771.478,-Ft-ot – az eljárás során tett ellentétes nyilatkozatai miatt – meg nem határozható módon számolt el, majd az alperesnek megküldte 2015. február, március, április hónapban is a havi törlesztőrészlet összegét tartalmazó számlákat, melyben a felülvizsgált elszámolás megejtését követően is árfolyamkülönbözetet érvényesített. Az alperes nem tett eleget ez előbbi három havi törlesztőrészlet fizetési kötelezettségének, ezért a felperes jogelődje 2015. május 12-én kelt levelével azonnali hatállyal felmondta a szerződést és tájékoztatta az alperest, hogy a felmondás következtében a szerződés szerinti teljes tartozása egy összegben esedékessé vált.
- [10] Az alperes 2015. május 19-én vette át a felmondó levelet, mely tartalmazta a 2015. május 22-ig fennálló, teljes késedelmi kamatokkal növelt tartozását 4.508.017,-Ft összegben. A felperes jogelődje 2015. szeptember 25. napján, alperes által 2015. október 2. napján átvett 2015. szeptember 25. napján kelt levelében felszólította ismételt, hogy a lejárt tartozását fizesse meg.
- [11] Az alperes nem tett eleget a felszólításban foglaltaknak, ezért a felperes, mint jogosult fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő, alperes, mint kötelezettel szemben. Az alperes, mint kötelezett ellentmondása folytán perré alakult ügyben a Kecskeméti Járásbíróság P.22.512/2016/16. sorszám alatt ítéletet hozott. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.20.058/2018/4. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalra utasította.
- [12] A törvényszék az alperes fellebbezésére utalva kifejtette, hogy az alperes azon hivatkozására tekintettel miszerint a felperesi jogelőd Őt megtévesztette az árfolyamkockázat viselése és mértéke vonatkozásában, a bíróság elmulasztott részére tájékoztatást adni. Ekörben megadta az iránymutatást az elsőfokú bíróságnak, illetve utalt arra, az alperes összecszerzési vitatásával kapcsolatban, hogy a felperes 2017. május 8. napján csatolta a részletes elszámolását, amelyben az előírások rovatban 4.067.404,-Ft került megjelölésre, és a teljesítés összege is ugyanezen összegben szerepel. A tartozás összege 4.502.668,-Ft-ban, míg ezen összeg után 2015. május 12-től a kiegyenlítés napjáig felszámított késedelmi kamat 857,-Ft lejárt késedelmi kamat, valamint 270.180,-Ft jogi költség lett feltüntetve. A törvényszék kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem követelt meg a felperestől egy olyan elszámolást, amelyből követhető, hogy hogyan lettek elszámolva az alperesi teljesítések.
- [13] A járásbíróság a Pl.20.954/2018. szám alatt újraindult perben közölt felhívására a felperes fenntartotta kereseti kérelmét változatlan tartalommal, azaz kérte kötelezni alperest 4.502.608,-Ft tőke és ezen összeg után 2015. február 2-től a kifizetésen apjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére a 2018. szeptember 18. napján érkezett előkészítő iratában. Előadta, hogy az Kft. ügyintézője a perbeli ügyben volt. Csatolta a részletes elszámolásra vonatkozó okiratokat, kifejtve, hogy hogyan történt a tisztességtelenül felszámított összeg elszámolása.

- [14] Az alperes 2020. január 6. napján érkezett összefoglaló ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy a felperes jogelődje által az Kft. részére adott meghatalmazás az rPtk. 217. § (1) bekezdése, valamint a Hpt. 210. § (1) bekezdése okán alakilag érvénytelen, így ennek következtében a felek közötti kölcsönszerződés alakilag érvénytelen. Az Kft. nem engedéllyel rendelkező ügynök, azaz a kölcsönszerződések aláírására nem jogosult. Állította az Fttv. 2. § (1) bekezdés a) pontjával összhangban, hogy a megfelelő szakismert nélkül eljáró ügynök által nyújtott tájékoztatás egyértelműen tisztességtelen és megtévesztő, ami szintén a szerződés érvénytelenségét eredményezheti.
- [15] Hivatkozott továbbá arra, hogy az Üzletszabályzatban szerepeltetett és a felperes által lényegesnek minősített elemek egyedi megtárgyalása nem történt meg, így az nem válhatott a szerződés részévé. Ezt alapozza meg megítélése szerint az rPtk. 205/A. §- 205/C. §, 207. §, 209-209/B. §, valamint a 93/13/EGK irányelv 3. cikkeje. Vitatta a szerződés deviza alapúságát, illetve az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás meglétét, annak világos és érthető voltát. A felülvizsgált elszámolásban szerepeltetett és a felperes által készített kimutatásban megjelölt „nyilvántartás devizaneme forint” megjelölés, a tőke és a törlesztőrészlet CHF-ben történő kiszámításának képtelenségére utalt. Kiemelte, hogy a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egyoldalú szerződési feltétel értelmezése alapján kötelezi alperest a felperes az árfolyamkülönbözet megfizetésére „a szerződés CHF alapú” kikötése alapján.
- [16] Hivatkozott a rPtk. 210. § (4) bekezdése alapján a megtévesztésre, valamint a rPtk. 210. § (1) bekezdésére hivatkozva a tévedésre, miszerint a 120., vagy 132 hónapos futamidő a 3.125.600,-Ft kölcsön, vagy annak CHF alapon történő nyilvántartása, a 37.795,-Ft törlesztőrészlet, vagy annak CHF alapon való nyilvántartása körében történt, valamint abban a körben, hogy a költségek, amelyek 0,-Ft-ban kerültek feltüntetésre jelen kereset szerint nem 0,-Ft volt. Egyéb jogcímenek is költségek kerültek felszámításra a fogyasztó terhére.
- [17] A THM tisztességtelen megtévesztő, nem valós, amelyre a felperes által csatolt Hirdetmény a bizonyíték, hiszen ott a THM 0-99,9%-ban került feltüntetésre, ellentétben a szerződés szerinti 8,96 %-kal, úgy, hogy a szerződés szerinti költségek 0,-Ft-ban kerültek megjelölésre a kamat pedig 7,92 %.
- [18] Hivatkozott a felmondás jogszerűtlenségére, ugyanis 771.478,-Ft került tisztességtelenül felszámításra a fogyasztó alperes terhére, a felmondás ugyanakkor mindösszesen 222.967,-Ft összegű tartozás miatt történt.
- [19] Végül vitatta a követelés összecszerúségét. Álláspontja szerint a felperes olyan, a szerződésben nem szereplő, a kimutatásban azonban megjelenő tételekre is költségeket számított fel, amelyben a felek nem állapodtak meg. Az alperes fogyasztó nem tudta, hogy a 3.125.600,-Ft összegű kölcsön ellenszolgáltatásaként milyen összeget kell visszafizetnie.
- [20] A felperes követelésének összecszerúségét követhetetlennek tartotta a becsatolt iratok alapján.
- [21] A felperes 2020. január 22. napján érkezett előkészítő iratában a keresetét akként terjesztette elő, hogy 4.502.608,-Ft tőkeösszeg után 2015. május 12. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat, 857,-Ft a felmondásig már lejárt esedékességű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni alperest.

- [22] Az eljáró autókereskedő szerződéskötési jogosultságával kapcsolatban utalt a 2018. szeptember 18. napján kelt előkészítő iratában írtakra. Ezek szerint a Budapest Autófinanszírozási Zrt. nevében aláíró személy nem rendelkezett a társaság nevében önálló cégjegyzési joggal, azonban, mint ügyleti képviselő teljeskörű jogosultsága volt a szerződés aláírására, amelyet teljes bizonyító magánokirat formájában megtett. Hivatkozott arra ekörben, hogy amennyiben a bíróság azt állapítaná meg, hogy képviseleti joggal nem rendelkező személy írta alá a szerződést, úgy annak jogkövetkezménye nem a szerződés érvénytelensége, hanem az álképviseletre vonatkozó szabályokat kell figyelembe venni. Így ekörben azt állította felperes, hogy a szerződés érvényesen létrejött.
- [23] Az Üzletszabályzattal kapcsolatos alperesi kifogás kapcsán a felperes arra utalt, hogy az Üzletszabályzat a Ptk. 205/A. § (1) bekezdés szerinti Általános Szerződési Feltétel minden ott rögzített kitételének megfelel, így annak is, hogy azt a felek egyedileg nem tárgyalták meg. Az Üzletszabályzat Általános Szerződési Feltételnek minősül, így az egyedi megtárgyalásának bizonyítása szükségtelen az alperesi érvekkel szemben.
- [24] A deviza alapúsággal kapcsolatosan a felperes jogelődje alperest külön is tájékoztatta, a szerződésben az alperes figyelmét arra felhívta. A szerződés megkötésének időpontjában a deviza alapú szerződések kötése nem tért el a szokásos szerződéses gyakorlattól.
- [25] A szerződéses kockázat feltárással kapcsolatban utalt a 2018. november 23-ai előkészítő iratában írtakra, mely szerint az Egyedi Szerződés 6. pontja és annak részét képező Üzletszabályzat 18.3.4. pontja teljes terjedelmében, kellő alapossággal, közérthetően, objektíven, világosan és egyértelműen rögzítette, hogy a forinttól eltérő devizanemben történő hitelfelvétel az adósokra nézve milyen kockázatokat hordoz. Így ezen kockázatfeltáró rendelkezések közérthetően és egyértelműen kimondták, hogy árfolyamváltozás hatására jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mint a törlesztőrészletek forintban számított összege, amely teljes mértékben a törlesztőrészlet fizetésére köteles adósokat terheli. Az alperes a szerződés aláírásával a kockázatfeltáró rendelkezéseket tudomásul vette, megértette és a deviza hitel szerződést az abban foglaltak ismeretében a kockázatok felelős mérlegelésével kötötte meg. Összességében azt állította, hogy az alperes ezen hivatkozása nem megalapozott.
- [26] Az alperes tévedéssel, megtévesztéssel kapcsolatos hivatkozásai a felperes előadása szerint szintén nem állják meg a helyüket, ugyanis nem minősül tévedésnek, ha az alperes a szerződést nem, vagy nem kellő körültekintéssel olvasta el. A felperes álláspontja szerint a szerződés valamennyi költsége, így a THM is a szerződésben megfelelően került feltüntetésre.
- [27] A szerződés felmondásával kapcsolatban megítélése szerint megállapítható, hogy az alperes nem teljesítésére tekintettel a 2015. február 1-ei időpontját követően történt az elszámolás teljesen jogszerűen 2015. május 12-én. Emiatt alperes nem hivatkozhat arra, hogy a szerződés felmondásának időpontjában a törvényi elszámolás alapján részére jóváírt összegre tekintettel nem állt fenn késedelme a szerződés teljesítésével kapcsolatban.
- [28] Végül a követelés összegszerűségével kifejtett alperesi kifogásra vonatkozóan a felperes a 2018. október 12-ei előkészítő irathoz csatolt részletes kimutatásra utalva állította, hogy a felülvizsgált elszámolás eredményeképpen kimutatott összeggel csökkentett alperesi tartozás, valamint az alperes befizetések figyelembevételével jogszerűen követeli az alperestől a keresetében meghatározott összeget.

- [29] A felperes keresete megalapozatlan.
- [30] A bíróság rögzíti, hogy a perbeli jogviszony keletkezésének idejére figyelemmel a jogvitát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (továbbiakban: Ptk.) 1. § a) pontja alapján, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) és a hitelintézettről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: rHpt.) rendelkezései alapján kellett elbírálni.
- [31] A felperes a keresetlevelet 2016. február 10. napján terjesztette elő, ezért a jelen eljárásban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény rPp rendelkezéseit kellett alkalmazni.
- [32] A fogyasztói szerződés fogalmát az rPtk. 685. § e) pontja tartalmazza. Viszont a rHpt. 213. § (1) bekezdése a kölcsönszerződés semmisségét nem a fogyasztói szerződés, hanem a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés fogalmához párosította.
- [33] Mivel a perbeli szerződést a felek 2008. június 10. napján kötötték meg, az ekkor hatályos rHpt. II. melléklet III/5. pontja szerint fogyasztási kölcsön: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételéhez – a természetes személy részére – nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személy nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe. Az alperes gépjármű vásárlás céljából vette igénybe a kölcsönt, ezért megállapítható volt, hogy a perbeli szerződés fogyasztási szerződés, mely vonatkozásában az rHpt. 213. § (1) bekezdésének feltételei vizsgálandók.
- [34] A perben kialakult jogvita kapcsán a bíróságnak elsődlegesen abban kellett állást foglalni, hogy a felperes jogelődje és alperes között 2008. június 10. napján érvényes kölcsönszerződés jött-e létre. Az alperes ekörben több érvénytelenségi okra hivatkozott, melyek túlnyomórész megalapozottak.
- [35] Az rPtk. 200. § (1) bekezdése értelmében – a szerződési szabadság elvéből következően – a felek a szerződés tartalmát szabadon állapítják meg; a szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől – ha jogszabály az eltérést nem tiltja – egyező akarattal eltérhetnek és olyan tartalmú szerződést is köthetnek egymással, amely a külön szabályozott (nevesített) szerződések egyikének fogalma alá sem vonható.
- [36] A rPtk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.
A (2) bekezdés értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.
A (3) bekezdés szerint a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.
- [37] Az rPtk. 523. § (1) bekezdés szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

[38] Az alperes a szerződés érvénytelenségét, illetve létre nem jöttét alaki hibára, illetve a kereskedő képviseleti jogának hiányára alapította.

Ekörben rögzíthető, hogy nincs perdöntő jelentősége annak, hogy a kereskedő perbeli szerződés megkötése során végzett tevékenysége „A”, vagy „B” típusú ügynöki eljárásnak minősül-e és hogy ehhez képest a tevékenységét végezhetette-e PSZÁF engedély hiányában, vagy nem. Az esetleges szükséges felügyeleti engedély hiányában végzett ügynöki tevékenység legfeljebb közjogi szankciót vonhatna maga után, a szerződés érvényességét azonban nem érinti. A szerződés részét képező Üzletszabályzat 24. pontjának első két mondata szerint a szerződés érvényességéhez a szerződés írásba foglalása szükséges, továbbá a szerződést a Budapest autó meghatalmazottja útján is köthet. A felperes arra hivatkozott, hogy a szerződés aláíró személynek, mint ügyleti képviselőnek teljeskörű jogosultsága volt a szerződés aláírására. Ennek igazolására csatolta a felperesi jogelőd által az . Kft.-nek adott meghatalmazást (15/F/3). Hivatkozott emellett a 2/2016. számú Polgári Elvi Döntésében foglaltakra, valamint az rPtk. 220. §-ra.

[39] A 2/2016. számú Polgári döntés értelmében:

„I. A pénzügyi intézmény az autókereskedő vállalkozással kötött megbízási szerződésben érvényesen létesíthet ügyleti képviseleti jogot arra vonatkozóan, hogy az autókereskedő a gépkocsi értékesítéskor az adásvételi szerződés megkötésével egyidőben a vevővel a pénzügyi intézmény nevében kölcsönszerződést is kössön.

II. Az autókereskedés a munkavállalót hatalmazhatja fel az ügylettel kapcsolatos jognyilatkozatok megtételére, és miután az ilyen kölcsönszerződést külön jogszabály írásbeli alakhoz köti, az e szerződés megkötésére vonatkozó meghatalmazást is írásba kell foglalni. Az ügyleti képviselő alkalmazottjának szóló írásbeli felhatalmazást tartalmazhatja az érintett munkavállaló munkaköri elírása.

Ha a munkavállaló a munkáltatójától a kölcsönszerződés megkötésére írásbeli felhatalmazással nem rendelkezett, ez esetben érvényes képviseleti jog nélkül tett jognyilatkozatot, így álképviselőnek minősül. Álképviselő esetén a képviselt személy utólag is jóváhagyhatja az álképviselő eljárását, és ez esetben úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű meghatalmazással járt volna el.

III. Az írásbeliséghez kötött és képviselő közreműködésével létrejött kölcsönszerződés a képviselő útján eljárást szerződő fél aláírása szempontjából alakilag érvényes, ha a szerződést tartalmazó okiratból kitűnik, hogy a megállapodást ténylegesen aláíró természetes személy nem a saját nevében, hanem az okiratban megjelölt szerződő fél nevében és képviseletében jár el. Nem szükséges, hogy a képviseleti jogosultság keletkezésének láncolata magából a képviselő által kötött szerződés tartalmazó okiratból kitűnjön. (Ptk. 217. § (1) bekezdés, 219. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, 223. § (1) bekezdés”

[40] Ezen túl a rPtk. 220. §-a alapján:

220. § (1) Áru adásvételével vagy egyéb szolgáltatás nyújtásával rendszeresen foglalkozó jogi személynek az ügyfélforgalom számára nyitvaálló helyiségeiben dolgozó alkalmazottat és tagot - amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik, vagy a körülményekből más nem következik - az ott szokásos szerződések megkötésénél és lebonyolításánál a jogi személy képviselőjének kell tekinteni.

(2) Az alkalmazott és a tag jogkörének korlátozása harmadik személlyel szemben hatálytalan, kivéve, ha a korlátozásról tudott vagy tudomást szerezhetett volna.

(3) E rendelkezések megfelelően irányadók a magánszemély alkalmazottjára is.

[41] Álképviselő esetén, amennyiben a képviselt személy utólag az álképviselő eljárást jóváhagyja, azt úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű képviseleti

jogosultsággal járt volna el. Jelen esetben felperes jogelődje azzal, hogy a kölcsönt folyósította, jóváhagyta a képviselő eljárást, és alperes is a szerződésnek megfelelően kezdte törleszteni a felperes jogelődje által nyújtott kölcsönt.

Felperes álláspontja szerint a szerződés ezen vélelmezett alaki hibáját legfeljebb felperes jogelődje, illetve felperes kifogásolhatná, arra alperes eredményesen nem hivatkozhat. A felperes jogelődjének képviselői eljáró személy képviselői jogosultságának esetleges hiánya alperes számára hátrányt nem jelentett, maga sem hivatkozott arra, hogy nem kívánt szerződést kötni, vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést, ha olyan személy(ek) járt volna el felperes jogelődje részéről, akik(k) vitathatatlanul rendelkezik/nek képviselői joggal.

- [42] A fentiek alapján megállapítható, hogy a szerződés létrejött.
- [43] Azt is állította az alperes, hogy az Kft. részéről eljáró személy nem rendelkezett kellő szakértelemmel. A 2001. április 2-án kelt, a jogelőd és az Kft., közötti megállapodás 6. pontja értelmében „a Budapest Autó felkészíti, és igény szerint folyamatosan képzzi a szállító értékesítőit az ügyfelek szakszerű tájékoztatására, a szükséges okmányok kitöltésére”. Az alperes állította, de nem bizonyította az értékesítő nem megfelelő szakértelmét, amelyhez annak valóságtartalma alapján sem fűzött az alperes által hivatkozott jogszabály (Fttv. 3., 4 §) semmisségi okot. Az irányadó bírói gyakorlat szerint nem minden jogszabálya ütköző szerződés semmis: a más jogági, így közigazgatási jogszabályokat sértő szerződés polgári jogi szempontból akkor minősül érvénytelennek, ha a más jogági jogszabály kifejezetten ilyen jogkövetkezményt is fűz az adott jogi norma megsértéséhez. (BDT.2018.3837.)
- [44] Az alperes azt adta elő, hogy „úgy tudta, hogy forintot kap és forint összeget kell neki visszafizetni 120 hónapos futamidő alatt 37.795,-Ft havi törlesztőrészlettel. Az alperes kölcsön címén fizette vissza felperesnek a részleteket”.
- [45] Az alperes azt állította, hogy az üzletszabályzatban szerepeltetett és a felperes által lényegesnek minősített elemek egyedi megtárgyalása nem történt meg, így az nem válhatott a szerződés részévé. Ellentmondásosan nyilatkozott a szerződés deviza alapúsága tekintetében, ugyanis volt olyan nyilatkozata, ahol azt elismerte és volt, ahol azt vitatta. (18. sz. jkv. 2. oldal, P.20.954/2018/13. sz. jkv 3. oldal, „azzal tisztában volt az alperes, hogy deviza alapú hitelszerződést köt”)
- [46] A peradatok alapján megállapítható volt, hogy a felek között deviza alapú szerződés jött létre, mely tartalmazta a szerződés tárgyát, a törlesztőrészletek összegét. A deviza alapúságnak a szerződés akkor is megfelel, ha a felülvizsgált elszámolásban a nyilvántartás devizanemét forintban tüntették fel. Ugyanis, a szerződés, az üzletszabályzat, az elszámolás (amit alperes nem vitatott) adatai a szerződés deviza alapúságát támasztják alá. A felülvizsgált elszámolás adatait közlő levélből kiragadott egyes részek nem támasztják alá az alperes ekörben közölt érvelését a szerződés forint alapúságával kapcsolatban.
- [47] A kölcsönszerződés valóban nem tartalmazza a futamidő végéig valamennyi törlesztőrészlet pontos összegét, a szerződés azonban CHF alapú kölcsönszerződés (ez egyértelműen olvasható az egyedi szerződésben); a felperes tartozásának nyilvántartása CHF-ben, teljesítése forintban történt. Az egyes törlesztőrészletek forintban kifejezett konkrét összege ezért részben a svájci frank árfolyamváltozásaitól függött. A szerződés megkötésekor nem volt előre látható az árfolyam változásának időpontja és mértéke. A szerződés sajátosságára figyelemmel az egyes törlesztőrészletek pontos összege nem volt előre meghatározható a

futamidő végéig. Az ilyen szerződés akkor tesz eleget rHpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában előírt követelményeknek, ha rögzíti az induló törlesztőrészlet összegét, továbbá részletesen és ellenőrizhetően meghatározza a további törlesztőrészletek kiszámításának módját. Az Üzletszabályzat 18.3.2. pontja tartalmazza a törlesztőrészlet kiszámításának a módját. Következésképp a kölcsönszerződés rendelkezései alapján a törlesztőrészletek pontos összege kiszámítható, megismerhető, ellenőrizhető, így nem állt fenn a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában körülírt érvénytelenségi ok.

- [48] Az 1/2016. PJE IV.1. pontja szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelmény-figyelemmel a jelen jogegységi határozat indokolásának III/1.c) és d) pontjában foglaltakra – akkor teljesül, ha a III/2. pont szerinti szerződés legalább a kirovó pénznem megjelölését (pl.: svájci frank, euró, japán jen) tartalmazza. A szerződésnek ugyanakkor nem érvényességi kelléke, hogy – akár naptárszerű megjelöléssel, akár más, egyértelmű meghatározással (pl. a folyósítást megelőző napon – megadja az irányadó átszámítási időpontot. Ez utóbbi ugyanis – a felek eltérő rendelkezésének hiányában – ipso iure a folyósítás napjában rögzül a Ptk. 231. § (2) bekezdésében írtara tekintettel. Az irányadó deviza átszámítási árfolyamot a jelen jogegységi határozat indokolásának III/1. c) pontjában ismertettek szerint utóbb a jogalkotó rendezte, ezért ennek elmaradása miatt a szerződés érvénytelensége már nem állapítható meg. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjából nem vezethető le, hogy a szerződéskötés napján irányadó árfolyamon kiszámított tájékoztató jellegű kölcsönösszeg kirovó pénznemben történő megadása a szerződés érvényességi kelléke lenne.
- [49] Az rHpt. 2. számú melléklet 10.2.a pontja értelmében pénzkölcsön nyújtása a hitelező és az adós között létesített hitel-, illetőleg kölcsönszerződés alapján a pénzösszeg rendelkezésre bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban – kamat ellenében, vagy anélkül – köteles visszafizetni;
A rHpt. VII. rész XXIX. fejezet 213. § (1) bekezdés a) e) pontja értelmében semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza
a szerződés tárgyát,
e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.
A (4) bekezdés szerint fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [50] Az rPtk. 234. § (1) bekezdés értelmében a semmis szerződés érvénytelenségére - ha a törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. A semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség.
- [51] A deviza alapú fogyasztási, és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről szóló 1/2016. Polgári jogegységi határozat III. 1. a) pontja szerint a Kúria a 6/2013. PJE határozat indokolásának III/2. a) pontjában a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződéseket értelmezve úgy foglalt állást, hogy deviza alapú kölcsönszerződéseknél két tipikus módja van a kölcsönösszeg meghatározásának. Az egyik szokásos meghatározási mód az, hogy a felek a szerződésben a kölcsönt devizában határozzák meg, és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben meghatározott devizaárfolyamon kell átszámítani forintra. Ezt a forintösszeget folyósítja a pénzügyi intézmény. Az adósnak pedig a kölcsönadott devizának megfelelő, a szerződésben meghatározott devizaárfolyamon átszámított forintösszeget és annak járulékait kell visszafizetnie az egyes törlesztési időpontokban. A másik szokásos meghatározási mód az,

hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, nyilvántartásra és elszámolásra a szerződésben meghatározott időpontban, az ott meghatározott devizaárfolyam figyelembevételével, és ezt az összeget, valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor (az egyes törlesztő részletek esedékességekor) irányadó devizaárfolyamon számítva. Egyik meghatározási mód sem sérti a Ptk. 523. §-ban foglaltakat.

- [52] Az alperes arra hivatkozott véglegesen fenntartott ellenkérelmében, hogy a szerződést aláíró az alperest megtévesztette, illetve az alperes tévedésben volt a futamidő szerződés szerinti nagysága, a kölcsön illetőleg annak CHF alapon történő nyilvántartása, valamint a költségek ellenértéke tekintetében.
- [53] A rPtk. 210. § (4) bekezdés szerint, akit a másik fél megtévesztéssel vagy jogellenes fenyegetéssel vett rá a szerződés megkötésére, a szerződési nyilatkozatot megtámadhatja. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a megtévesztés vagy fenyegetés harmadik személy részéről történt, és erről a másik fél tudott vagy tudnia kellett.
- [54] Az (1) bekezdés szerint, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette.
- [55] A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperes terhén nyugodott az állításának bizonyítása, mely sikerre nem vezetett. Ezzel szemben a szerződés a törlesztőrészlet, valamint a futamidő határozottsága tekintetében érvényes volt.
- [56] A szerződésben a hitel visszafizetésénél egyértelműen olvasható – az alperes előadásával egyezően – hogy 120 havi törlesztőrészlet megfizetésével vállalta teljesíteni a hitel visszafizetését. A 132 hónap futamidő nem értelmezhető másképp, mint ahogy az egyedi szerződésben szerepel, azaz, hogy maximálisan 132 hónap. A szerződés ekkénti megfogalmazása megtévesztőnek nem minősül.
- [57] Az üzletszabályzattal kapcsolatos alperesi kifogás kapcsán felperes által előadottakkal a bíróság egyetért. Az üzletszabályzat általános szerződési feltételnek minősül, így az egyedi megtárgyalásának bizonyítása szükségtelen.
- [58] THM:
- [59] A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) szerződéskötéskor hatályban volt 212. §-a szerint a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a külön jogszabály alapján megállapított éves százalékban kifejezett teljes hiteldíj mutatót. A teljes hiteldíj a fogyasztó által a kölcsönért fizetendő terhelés; mely tartalmazza a kamatokat, a folyósítási jutalékokat és minden egyéb – a kölcsön felhasználásával kapcsolatosan fizetendő – költséget. A teljes hiteldíj mutató az a belső kamatláb, amely mellett az ügyfél által visszafizetendő tőke és teljes hiteldíj egyenlő az ügyfél által a folyósításkor a pénzügyi intézménynek fizetett költségekkel csökkentett hitelösszeggel.
- [60] A teljes hiteldíj mutató (a továbbiakban: THM) gyakorlati funkciója az egyes pénzügyintézetek különböző ajánlatainak összehasonlítása, illetve a kölcsönt felvevő megfelelő tájékoztatása. Számítása során a pénzügyi intézménynek a kölcsönnek kapcsolatos – kamaton túli egyéb – költségeket is be kell számítani, cél, hogy a THM az ügylet tényleges terheit tartalmazza

százalékos formában. A THM meghatározása mindig a szerződéskötés kori aktuális feltételek, illetve hatályos jogszabályok figyelembevételével történik, melyből az is következik, hogy a feltételek változása esetén mértéke módosulhat.

- [61] Deviza alapú kölcsönök esetén az induló THM meghatározásakor a kölcsönvevő által teljesített fizetéseket forintban kell számításba venni, az átszámításnál figyelembe vett devizaárfolyam érvényességének napját a szerződésnek tartalmaznia kell.
- [62] Az alperes álláspontja szerint a szerződésben rögzített THM tisztességtelen, megfélemlítő, nem valós, a hirdetményben szereplő adatok miatt. Továbbá arra tekintettel, hogy a szerződésben azt rögzítették, hogy a költségek 0,-Ft, a kamat pedig 7,92 %.
- [63] A szerződés tartalmazza, hogy a THM induló mértéke 8,96 %, és a THM változásának feltételeit az üzletszabályzat rögzíti. Az üzletszabályzat 17.2. pontja szerint a hiteldíj tartalmazza az ügyleti kamatokat, valamint minden egyéb – a hitel felhasználásával kapcsolatban fizetendő – díjat, költséget. A THM számítása a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak (jelenleg a 41/97. (III.5.) Korm rendelet megfelelően történik. Az induló THM a Budapest Autó szerződéskötés kori érvényes ügyleti kamatlába, valamint a szerződéskötés kori ismert, felmerült költségek figyelembevételével kerül kiszámításra. A Budapest Autó az éves százalékban kifejezett induló THM-et a hitelszerződésben állapítja meg. a felperes a szerződésben szerződéskötési díjat, casco mentességi díjat nem kötött ki. Módosítási díj, rendkívüli zárlati díj, egyéb díj, költség, árfolyamkülönbség tekintetében az üzletszabályzat 17.3. pontjára utalt.
- [64] A felperes álláspontja szerint a kölcsön teljes futamidejére számított teljes hiteldíj mutató induló értékének kiszámítása a hatályos jogszabályoknak megfelelően történt. Ezt részletesen levezette a 2018. október 12. napján kelt 15. sorszámú iratának 7. oldalán.
- [65] A szerződéskötés kori hatályban volt rHpt. vonatkozó 213. § (1) bekezdés b) c) pontjai szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés amely nem tartalmazza az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíj mutatót és a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb költségek meghatározását és összegét vagy becslését; továbbá a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét. A szerződés érvényességére is kiható alapkérdés tehát az, hogy a THM számítása valamennyi, a kölcsönt felvevő felet terhelő költség figyelembevétele mellett történt-e meg, illetve hogy mindezen költségek a szerződésben rögzítésre kerüljenek. A törvény tehát semmilyen kivételt nem tesz és nem enged, minden költség – így az árfolyamrészről adódó költség is – a szerződés részévé kell, hogy váljon.
- [66] A Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) és c) pontjainak összevetéséből az következik, hogy a c) pontban foglaltak a b) pontban foglaltak kibontásaként értelmezendők.
- [67] A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv 2. cikk a) pontja és 3. cikk (1) bekezdése értelmében az egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára.
- [68] Ennek átültetéseként a szerződéskötés időpontjában hatályos rPtk. 209. § (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói

szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával a szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

- [69] Az rPtk. a tisztességtelenség megállapításának két módját ismeri. Az rPtk. 209. § (3) bekezdésének felhatalmazása alapján kiadott, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelenségnek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet meghatároz tisztességtelenségnek, illetve az ellenkező bizonyításig tisztességtelenségnek minősülő feltételeket, illetve a kikötés tisztességtelensége az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján is megállapítható.
- [70] A 93/13 EGK tanácsi irányelv 4. cikk második bekezdése szerint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott feltételek tisztességtelen jellegének vizsgálata nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár- vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval, vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.
- [71] A kezelési költség a hitelintézet által szükségképpen nyújtandó szolgáltatásokért járó olyan ellenszolgáltatás, mely a – felek megállapodásától függően – térülhet a kamatban, illetve önálló címen. Főszolgáltatás jellegű hitelezői mellékszolgáltatáshoz kapcsolódik, egyúttal meghatározó a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányában is. Tisztességtelenségének vizsgálata és annak korlátai (rPtk. 209. § (5) bekezdése) emiatt nem azon technikai körülmény szerint alakulnak, hogy e költség beépül-e a kamatba vagy kezelési költség címen külön kikötésre kerül-e. Kikötésének tisztességtelensége csak akkor vizsgálható, ha az nem világos, nem érthető. (Bdt.2012.2739., Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.116/16/4.)
- [72] A bírói gyakorlat is elismeri, hogy a hitel és pénzkölcsön nyújtására irányuló pénzügyi szolgáltatási tevékenység a hitelképesség vizsgálatával, a hitel és kölcsönszerződések előkészítésével, a folyósított kölcsönök nyilvántartásával figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, a behajtással kapcsolatos intézkedéseket is magába foglalja. A pénzügyintézetnek ekörben szükségszerűen merülnek fel banki adminisztrációs költségei. A kezelési költség a banki adminisztrációért fizetett ellenszolgáltatás. A C-621/17. számú ítélet első, második pontjai egyértelművé teszik, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdését és 5. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, nem kívánja meg, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésben foglalt, egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételekben, amelyek a fogyasztót terhelő kezelési költség és folyósítási jutalék összegét, azok kiszámításának módját és teljesítésének idejét pontosan meghatározzák, az érintett összegek ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást is részletezzék; a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését pedig úgy kell értelmezni, hogy az kölcsönszerződéshez kapcsolódó kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel, amely nem teszi lehetővé az e költség szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben főszabály szerint nem idéz elő jelentős egyenlőtlenséget a fogyasztó kárára a jóhiszeműség követelményével ellentétben.
- [73] A perbeli esetben amiatt megállapítható a THM tisztességtelen volta, mert az nem kellően világos és érthető a szerződés megkötésének időpontjában. Az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában írtaknak azzal megfelel, hogy a szerződésben a THM éves százalékban kifejezett értéke fel lett tüntetve. Az üzletszabályzat 17.2. pontja szerint az induló THM a szerződéskötéskor érvényes induló kamatláb, valamint a

szerződéskötéskor ismert, felmerült költségek figyelembevételével kerül kiszámításra. Nem lehet ugyanakkor tudni, hogy milyen költséget számított felperesi jogelőd az ügyleti kamaton felül, amit a THM mértékének meghatározásakor figyelembe vett. A $8,96\% - 7,92\% = 1,04\%$ -ról nem állapítható meg, hogy az üzletszabályzat 17.3. pontjában részletezett díj, vagy költség, annak melyik eleme, a hirdetményből melyiket kell figyelembe vennie az adósnak. Ebből következően nem állapítható meg, hogy a perbeli hitel felvételekor pontosan milyen költség(ek) merültek fel. Az alperes érvénytelenségi kifogása is megalapozott volt, a THM megtévesztő volta miatt, mely érvényes szerződés esetén elszámolási kérdés lenne.

[74] Taxi engedély díja:

[75] Az alperes valójában azt állította, hogy megtévesztés okán részlegesen érvénytelen a szerződés, mert a költségek tekintetében az egyedi szerződéssel szemben a felperes egyéb jogcímen is számolt bizonyos összegeket (pl.: taxi engedély díja). Az alperes ekörben nem jelölte meg, hogy milyen összeg vonatkozásában kéri ez esetben a kereset elutasítását és bizonyítékot sem csatolt.

A felperes arra hivatkozott, hogy az alperes 2010-ben üzembentartóként bejegyzéséhez kérte a felperesi jogelőd hozzájárulását, s egyúttal kérte a felperesi jogelőd engedélyét a gépjármű taxiként történő használatához, melyet végül engedélyezett. Erre vonatkozóan bizonyítékot felperes nem csatolt.

A felperes továbbá azt állította a taxi engedély díjával kapcsolatban, hogy „az Üzletszabályzat 17.3. pontja tartalmazza a költségeket, díjakat, amely utal a hirdetményre. A hirdetmény megtalálható volt a jogelőd összes fióktelepén, valamint az interneten és a taxisok között is köztudott volt. Arról nem volt tudomása, hogy erre külön felhívták volna alperes figyelmét”.

Az üzletszabályzat 17.3. pontja taxi engedély díj jogcímet nem tartalmaz.

Ha a költségek, a díjak, vagy azok egy része a szerződésben nincs egyértelműen meghatározva, emiatt a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, azonban a pénzügyi intézmény e költségeket és díjakat jogszerűen nem számíthatja fel.

[76] Árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége:

[77] Az alperes hivatkozott az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségére és ezen okból a szerződés érvénytelenségére, valamint az Kft. részéről eljáró pénzügyi ismertekkel, szakértelemmel nem rendelkező üzletkötő megtévesztésére, hiszen csak arról tájékoztatta, hogy: „nincs reális esélye a törlesztőrészlet változásának, maximum csak egy picit”.

[78] A szerződés azt tartalmazza, hogy „a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. Adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit”. Az egyedi szerződés részét képező üzletszabályzat 18.3.4. pontja ugyanezen tartalmú.

[79] Az EuB több ítéletében is rögzítette, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel a 93/13 EGK irányelv 4. cikke 2. bekezdésének hatálya alá tartozik, tekintve, hogy a kölcsönszerződés elsődleges tárgyát határozza meg és csak akkor mentesül a tisztességtelen jellegre vonatkozó vizsgálat alól, ha az illetékes nemzeti bíróság eseti vizsgálat

alapján arra a megállapításra jut, hogy az eladó, vagy szolgáltatók azt világosan és érthetően fogalmazták meg. (pl. C-51/17, C-118/17. számú ítéletek)

- [80] A Kúria 2/2004. PJE határozatában hasonló megállapításra jutott, amikor kifejtette, hogy a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezése a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége – figyelemmel az rPtk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra – csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általános tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető.
- [81] A fogyasztói deviza kölcsönszerződés adója – érvénytelenségi kifogására tekintettel – bizonyíthatja, hogy a hitelezőtől az árfolyamkockázat keretében írásban, illetve szóban kapott tájékoztatás elégtelen volt, míg a pénzintézet ennek ellenkezőjét, a tájékoztatás – jogszabályoknak és uniós irányelveknek való – megfelelőségét.
Az alperes azt adta elő, hogy semmilyen tájékoztatást nem kapott a szerződés aláírásakor, alperes jogi képviselője azt állította, hogy csak arról tájékoztatta szóban a szerződést aláíró, hogy „a törlesztőrészlet változni fog, de csak picit”. A felperes pedig azt állította, hogy teljeskörű tájékoztatást kapott az alperes. A szerződést aláíró alkalmazott felkutatására és tanúkenti kihallgatására irányuló kísérlet eredménytelen volt, ezért a felperes árfolyamkockázat viseléséről nyújtott tájékoztatása vizsgálatánál kizárólag a szerződésben és az Üzletszabályzatban szereplő tájékoztatás tartalmát vizsgálhatta a bíróság. Ekörben figyelemmel volt a 2/2014. PJE határozat III.1. pont, valamint az Európai Unió Bírósága C-51 számú ügyben hozott ítéletében kifejtettekre.
- [82] Ezek szerint a tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására. A kölcsönfelvevőnek világos felvilágosítást kell kapnia arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával olyan mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották.
A tájékoztatásnak érthetőnek kell megtörténnie, úgy hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős -gazdasági következményeit is. (EuB C-186/16, C-51/17. számú ítéletek)
- [83] A fentiek alapján a kockázatteltérő nyilatkozatból vagy az egyedi kölcsönszerződés és az ÁSZF rendelkezéseiből egyértelműen ki kell tűnnie annak, hogy a tartozás devizában való meghatározása azt jelenti, hogy
A fogyasztónak a futamidő alatt végig a svájci frank forinthez viszonyított mindenkori árfolyamának figyelembevételével számított törlesztőrészletet kell fizetnie,
Az árfolyamváltozás a felek által nem befolyásolható körülmények függvénye, melyek előre nem kiszámíthatóan bármikor – a hitel futamideje alatt is – reálisan bekövetkezhetnek,
Ez a forinthitelekhez képest a felperesre nézve fokozott kockázattal jár, amennyiben ennek következtében a fizetési kötelezettségei bármilyen mértékben, korlátlanul – akár többszörösére is – megemelkedhetnek és
Az árfolyamváltozás kockázatát a forinthiteleknél kedvezőbb kamatmérték ellenében vállalja. (Kúria 6/2013. számú és 2/2014. PJE számú határozata, EuB C-26/13. számú határozata)

- [84] A perbeli szerződésben olvasható tájékoztatásból nem tűnik ki, hogy a forint/CHF árfolyamának negatív irányban történő, akár jelentős megváltozására is reális esély van, amelynek bekövetkezése esetén a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedik, és ennek a kockázata kizárólag a alperest terheli.
A tájékoztatás csak lehetőségként és nem valós veszélyként utal a forint gyengülése esetén előálló következményekre, és abból nem nyilvánvaló és egyértelmű, hogy az árfolyam kedvezőtlen változása a futamidő alatt bármikor bekövetkezhet és amiatt az adós fizetési kötelezettsége felső határ nélkül emelkedhet.
- [85] A bíróság megállapította, hogy a felperes és az alperes között létrejött szerződés nem tesz eleget az árfolyamkockázat telepítése és viselése tekintetében a világosság és érthetőség követelményének, mert csak utalást tartalmaz az árfolyam változásának a lehetőségre, de nem tartalmaz világos és átlátható tájékoztatást az árfolyamkockázat alperes kötelezettségeire vonatkozó hatásáról.
- [86] Az EuB ítélkezési gyakorlatát követő 2/2014. PJE határozat szerint, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.
- [87] A perbeli esetben a szerződés árfolyamkockázat viselésre vonatkozó rendelkezése tisztességtelen. Ez a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezi, tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázat a kölcsönszerződésnek a főszolgáltatással szemben teljesítendő alperesi ellenszolgáltatás mértékét alapvetően befolyásoló eleme.
- [88] A perben a felperes a szerződés teljesítésére irányuló marasztalási keresetet terjesztett elő és az alperes a szerződés teljes érvénytelenségét állította az árfolyam kockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége miatt. A felperes tudomással bírt annak lehetőségéről, hogy ha az alperes ellenkérelme (bármelyik érvénytelenségi kifogása) alapos, úgy a bíróság a keresetét el fogja utasítani. Az 1/2005. (VI.15.) Pk véleményben foglaltak a bíróság hivatalbóli észlelésére és a felek nyilatkozattételre történő felhívására vonatkoznak, ezért a bíróság megítélése szerint mellőzendő volt a perben a felperes jogkövetkezmény alkalmazását is magában foglaló kereseti kérelem előterjesztésére vonatkozó felhívása. A felperes az ügy ura, a bíróság a kérelméhez kötötten jár el és a bíróság érdemi döntésére tartozik, hogy az alperes érvénytelenségi kifogását alaposnak tartja-e, ezért erről a feleket előzetesen nem tájékoztatta. A felperes – magánautonómiájából fakadó – rendelkezési joga, hogy terjeszt elő eshetőleges keresetet vagy sem. A perben ez nem történt meg, ami a kereset elutasításához vezetett.
- [89] Az alperes hivatkozott a felmondás jogszerűtlenségére is.
- [90] Az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontja szerint a hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha az adós más súlyos szerződésszegést követ el.
Az Üzletszabályzat 27.2. pontja szerint a Budapest Autó jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani a Polgári Törvénykönyv 525. §-ban meghatározott esetekben, továbbá ha az ügyfél a szerződésben és annak mellékleteiben foglalt valamely kötelezettségét a kitűzött határidőn belül részben, vagy egészben nem teljesíti.

- [91] Az alkotmánybíróság megállapítása szerint az elszámolási törvények nem rendelkeztek arról, hogy a túlfizetés utólagos megállapítása befolyásolja-e és ha igen, akkor milyen módon a szerződés pénzügyi intézmény által történt felmondásának a jogszerűségét, ebből pedig az következik, hogy a szerződés felmondásának a jogszerűségét a polgári jog egyéb általános szabályai alapján kell megítélni. (3019/2017.(II.17.) AB határozat [43] pont.)
- [92] A DH1 törvény alapján a kölcsönszerződés egyoldalú szerződés módosítást, valamint az árfolyamrés felszámítását lehetővé tevő rendelkezései érvénytelenek voltak, ami azt eredményezte, hogy ezeket a rendelkezéseket a szerződés megkötésétől kezdődően érvénytelennek kellett tekinteni, azokra jogot alapítani nem lehet. A DH2 törvény úgy rendelkezett, hogy az érvénytelen részek nélkül kiszámított összeget túlfizetésként kell elszámolni a fogyasztó javára. (DH2 törvény 3. § (1) bekezdés, 4. § (1) bekezdés). A DH 2 törvény 5. § (2) bekezdése értelmében a túlfizetéseket úgy kell elszámolni, mintha a túlfizetés időpontjában előtörlesztésként teljesítették volna. Ekörben van olyan bírói döntés, mely szerint a polgárjog általános szabályai szerint lett volna mód arra, hogy ezt a túlfizetést figyelembe lehessen venni, amennyiben a kötelezett kéri a túlfizetést a havi befizetésekbe beszámítani. Nyilvánvalóan, hogy ilyen tartalmú nyilatkozatot nem tehet a kötelezett, mert nem tudhatta hogy utóbb túlfizetése lesz megállapítható. Az alkotmánybíróság által meghatározottak alapján viszont nincs mód arra, hogy a meghatározott túlfizetést, utólag, automatikusan a fél szerződésszerű teljesítésének lehessen tekinteni. (Pfv.VI.22.506/2017/7. számú ítélet). A Pfv.VI.21.459/2017/10. számú ítéletben foglaltak szerint a túlfizetés elszámolására az 54/2014. (XII.10.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNBr.) 5. § (1) –(4) bekezdése szerint megvalósult törlesztési periódusonként kellett kiszámolni a forintban felmerülő túlfizetés mértékét, e lépéseket ismételve kellett meghatározni a következő törlesztési periódusok törlesztőrészleteit, a túlfizetések mértékét és mindenkor fennálló tartozás nagyságát, egészen a fogyasztói kölcsönszerződés megszűnésének napjáig. A Gfv.VII.30.254/2018/7. számú ítéletben a Kúria a 2016. november 9-ei konzultációs testület véleményére utal, mely szerint az érvénytelen szerződési feltételek miatt jelentkező túlfizetés elszámolásának kérdését, az elszámolás egyes lépéseit, a túlfizetés elszámolásának sorrendjét költség, kamat utána tőke tekintetében a hátralékos és az esedékes tőketartozás elhatárolásával kell megállapítani.
- [93] A perbeli esetben annak megállapítására, hogy a felmondás időpontjában megállapítható-e az adós fizetési késedelme kiindulópont volt a felperes azon nyilatkozata, mely szerint 2015. február 1-jén az adósnak nem volt fennálló tartozása a bank felé, hiszen a tisztességtelenül felszámított összegből 222.967,-Ft-ot lejárt tartozásra a felperes beszámított. A felperes azt nyilatkozta, hogy a fennmaradó 548.511,-Ft-ból 278.722,-Ft-ot előtörlesztésre számított fel. (P.22.081/19/13. sz. jkv., 20.954/2018/37. sz. előkészítő irat). Van olyan nyilatkozata a felperesnek a P.20.954/18/15. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint, mely szerint a tisztességtelenül felszámított 771.478,-Ft-ot felperes jogelődje a törvényi elszámolás teljesítésének időpontjában, 2015. február 1-ei teljesítésként elszámolta az addig felhalmozódott alperesi tartozásra. (2014. október -2015. január hónapig felhalmozott alperesi tartozás).
- [94] A felperesi jogelőd 2014. októbertől fennálló tartozás miatt nem alkalmazta a szerződésszegés jogkövetkezményeit, erre „csak” 2015. májusában került sor, akkor is már „csak” 3 hónap miatt. A felperes által csatolt iratokból (táblázat, számlakivonatok) megállapítható volt, hogy felperes 2015. február 1. napját követően is árfolyamkülönbözetet számolt a havi

törlesztőrészletben, azaz az alperessel nem közölte azon valós adatokat, amelyekkel szerződészerűen teljesíteni tudott volna.

- [95] Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás tisztességtelensége okán megállapított érvénytelenség miatt ugyanakkor nincs jelentősége a szerződés felmondásának, amely jogcselekmény a szerződést megszünteti. (rPtk. 321. § (1) bekezdés). Az eleve a megkötésétől érvénytelen szerződés megszüntetése ugyanis fogalmilag kizárt, a felmondás ugyanis érvényes szerződést feltételez. Ami pedig a túlfizetéssel kapcsolatos ellentmondásos felperesi nyilatkozatot illeti, nem állapítható meg és a felperes nem bizonyította, hogy a felmondás időpontjában ténylegesen milyen elszámolási módot követve állapítható meg az, hogy az alperesnek valóban volt fennálló tartozása, következésképp a felperes felmondás következtében lejárt tartozás visszakövetelése jogcímein megalapozottan nem terjeszthet elő keresetet.
- [96] A kereset összecszerúsége:
- [97] Az alperes a követelés összecszerúságával kapcsolatban kifejtett ellenkérelmi hivatkozásával is egyetértett a bíróság, hiszen a felperes kimutatásai követhetetlenek voltak. A felperes csatolt 2017. május 8-án a felmondás előtti időszakban történt teljesítések tételes elszámolása elnevezésű táblázatot, amelyből az következett, hogy az alperesnek 2015. február 1-jén tartozása nem áll fenn. Ezzel egyezően nyilatkozott több esetben is a felperesi képviselő. A felülvizsgált elszámolást követően elkészített előbbi táblázat kapcsán a felperes 2018. április 3-án érkezett beadványában akként nyilatkozott, hogy „az összecszerúság alátámasztására becsatolt részletes elszámolás pontos kimutatást ad, hogy az alperes általi befizetéseket a felperes az üzletszabályzat 21. pontja szerint számolta el, így először a felmerült jogi és egyéb költségekre, azt követően az esedékessé vált késedelmi kamatra, majd az árfolyamkülönbözetre kerül elszámolásra. A fennmaradó összeg pedig a kamatot, annak kiegyenlítését követően a tőketartozást csökkenti”. A felperes 2018. október 15-én is csatolt egy az előbbivel megegyező elnevezésű táblázatot, mely 2017. május 5-én készült táblázat adataitól eltér. A felperes 2018. október 15. napján érkezett 15. sorszámú előkészítő iratában a két táblázat közötti eltérést nem indokolta meg, csupán annyit írt, hogy „csatolja a javított időszaki részletes elszámolást”. A táblázathoz fűzött magyarázat ugyanakkor nem egyezik a jogi képviselők által későbbiekben, a túlfizetés elszámolására vonatkozó nyilatkozataikkal, mely ez utóbbi táblázatban 2015. február 1. napjára nézve ellentétes, hiszen 2020. február 24-én is akként nyilatkozott felperes jogi képviselője, hogy „alperesnek 2015. február 1-jén nem állt fenn tartozása felperes felé”. Következésképp a felperesi elszámolás számszaki helyességéhez nyomatékos kétség fér, melynek feloldása nem szakértői kérdés. Azt megelőzendő a felperesnek kellett volna egy – a nyilatkozataival összhangban álló – a követelése összecszerúságát alátámasztó táblázat elkészítése és amennyiben azt alperes változatlanul vitatta volna, úgy kerülhetett volna sor a szakértő kirendelésére.
- [98] A fentiekben kifejtett indokok miatt (az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás tisztességtelensége, a felmondás érvénytelensége, az összecszerúság megalapozatlansága, stb.) a keresetet a bíróság elutasította.
- [99] Az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes felperes viseli az eljárás során felmerült költségeket.
- [100] Az ítélet elleni fellebbezési jogra vonatkozó tájékoztatás a rPp. 233. §-án, a rPp. 234. §-án, valamint a rPp. 256/A. és E. §-án alapul.

- [101] Az elektronikus kapcsolattartás választása esetén a bíróság részére elektronikus úton a fellebbezést és mellékletét az Országos Bírósági Hivatal útján kézbesítési rendszer alkalmazásával kell – az elektronikus úton kapcsolatot tartó által minősített, vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy bélyegzővel ellátva, vagy az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatás útján hitelesítve – benyújtani az Országos Bírósági Hivatal elnöke által erre rendszeresített űrlapon, amely űrlapot az Országos Bírósági Hivatal a honlapon közzéteszi.
- [102] Az elektronikus kapcsolattartás választásának lehetőségére vonatkozó tájékoztatás a rPp. 394/B. §-án, míg az elektronikus kapcsolattartás szabályaira vonatkozó útmutatás a rPp. 394/F. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakon alapul.

Kecskemét, 2020. március 10.

Dr. Zentai Andrea s.k.
bíró

